

Szkółka

niedzielnia

ŁESZNO. W NIEDZIELĘ, dnia 25. Czerwca 1837.

Religia.

Nauka z téy Ewangelii.

Niedziela szósta po Zielonych świątkach.

Ewangelia u Marka świętego
w rozdziale ósmym.

Onego czasu, gdy wielka rzesza była z Jezusem, a nie mieli, co by iedli, wezwawszy Uczniów swoich, rzekł im: „Zal mi tego ludu, iż oto już trzy dni trwają przy mnie, a nie mają, co by iedli. A jeżeli ie rozpuszczę głodne do domów ich, ustaną na drodze, bo niektórzy z nich z daleka przyszli.“ I odpowiedzieli mu Uczniowie Jego: „Zkądże ich kto tu na puszczy będzie mógł nakarmić chlebem?“ I spytał ich się: „Wiele macie chleba?“ A oni rzekli: „Siedmioro.“ I rozkazał rzeszy usieść na ziemi. A wzięwszy owe siedmioro chleba i dzięki czyniąc, łamał i dawał Uczniom swoim, aby przed nie kładli; i kładli przed rzeszą. Mieli téż i trochę rybek; i te błogosławił i kazał przed nie położyć. Iedli tedy i naidli się, i zebrali, co było z ułamków, siedm koszów. A było tych, co iedli, około czterech tysięcy, i rozpuścił ie.

Podobny cud, kochani Bracia, uczynił Pan Jezus inną razą; o czém już była mowa w czwartą niedzielę postu. Oba te cuda, przeszły i dzisiejszy, zdziałał Zbawiciel, aby zgłodniałych pokrzepił, a chwiejących się w wierze umocnił. My czytając lub słuchając o tych cudach, mamy się także utwierdzać w wierze naszéy; a idąc za przykładem Jezusa, mamy być litościwymi i miłosiernymi na bliźnich naszych; wszakże i my Jego iesteśmy uczniami. Siedmiorgiem chleba i kilku rybami nakarmił Zbawiciel około czterech tysięcy ludzi. Szczęśliwi oni byli, co na ten cud własnymi patrzyli oczyma i z niego pożytkowali! Ale, czyż i nas Bóg cudownym nie karmi sposobem? I my, Bracia mili! wśród cudów żyjemy. To tylko nieszczęście, że przyzwyczajwszy się nieiako do nich, mało niekiedy na nie zważamy, czego pochwalić nie można! Zkądżeto mamy te wszystkie strawy i napoje, któremi pokrzepiamy ciało nasze, jeżeli nie od Boga? Nie twoiły to iedynie pracy i mozołom przypisuy rólniku obfity plon z ról twoich, ale błogosławieństwu, wszechmocności i miłosierdziu Boga. Onto, nasz

Oyciec naylitościwszy, postanowił, że jedno ziarno, w ziemię wrzucone, wydaie dla nas na święty chlebaszek ziarn kilkanaście lub kilkadziesiąt; a poymuiemyż to, iakim się to dzieie sposobem? Czybyśmy nie zdumieli się, nie wiedząc ieszcze o tém z doświadczenia, gdyby nam powiedziano: że oto jedno ziarnko zboża rzucone w ziemię, iak skoro zacznie nieiako gnić, wyda kielek; ten się rozwinie w trawę, ta wystrzeli ze swego serca słomę; a ta słoma uwieńczy się kłosem, nie jedno iuż, ale kilkadziesiąt zawierającym ziarn. I gdybyśmy na to wszystko poraz pierwszy własnymi patrzeli oczyma, czybyśmy nie zawołali: „iakżeto cudownie dzieie się to rozmnożenie ziarna! iakżeto mądrze ten Bóg niepoięty zaradza i doczesnym potrzebom człowieka!“ Dziśiay zaś przyzwyczajeni do tego wszystkiego, obojętni na to iesteśmy, i może nigdy, albo bardzo rzadko, z uniesieniem serca do Boga, na te spoglądamy cuda, co się w całym przyrodzeniu około nas dzieią.

Iak cuda ewangeliczne pobudzały patrzących do mocnéj wiary w Chrystusa i do wychwalania wszechmocności boskiéj, tak podobnie i my tak cudownym sposobem odbierając od Boga tyle dobrodzieystw, tyżących się doczesnych potrzeb naszych, powinniśmy z pokorném i wdzięczném sercem wychwalać tego Stwórcę wszech rzeczy, i z naszey strony starać się iak nayusilniéj, abyśmy używając tego wszystkiego, nie na karę i odrzucenie, ale na tém większe zasługiwali błogosławieństwo. Bóg co uczynił, to uczynił dla człowieka, nie dla siebie; bo On będąc Bogiem, tego nie potrzebuie. Człowiek więc tém bardziéj za to dziękować Mu po-

winiem. Iakże tedy grzeszą ci, co wszystko przypisują pracy rąk swoich, swéj przezorności i swemu przemysłowi, a nie Bogu; co darów bożych na złe używają i marnują takowe przez zgubną rozrzutność! My takimi nie bądźmy. Wszędzie i zawsze upatrujmy moc bożą i błogosławieństwo; a czyto zabieramy się do używania darów Stwórcy naszego, czyli téż od ich używania wstaiemy, nie bądźmy, iak owe bezrozumne zwierzęta, ale zawsze okażmy się wdzięcznymi dziećmi Oycza naszego: módl się przed iedzą, po iedzy, bo tak i nasi czynili pradiadowie, i oto sam Zbawiciel w dzisiejszém Ewangelii wziął chleb i błogosławił, wziął ryby i błogosławił, a pobłogosławiwszy, dopiero kazał dawać zgłodniałemu ludowi. Słowem, cokolwiek czynimy, czynmy to w imię Boga naszego; bo kto z Bogiem, z tym Bóg!

„Zal mi tego ludu,“ zawołał Iezus Chrystus. Czemu? bo oto trzy dni słuchał z upragnieniem Iego nauki i zapomniał o potrzebach doczesnych. Zlitował się nad nim i nakarmił go. Litujmyż się i my nad zgłodniałymi braćmi naszymi, i dzielmy strawę naszą z potrzebującymi; co bowiem dla tych biednych uczynimy, to Bóg tak przyjmie, iak gdybyśmy to dla Niego samego uczynili. Nie pamiętajmy zaś tylko o potrzebach doczesnych, lecz i o potrzebach wiecznych; nietylko o chlebie ciała, lecz i o chlebie duszy, którym iest słowo boże. „Trzy dni trwają przy mnie,“ mówi Chrystus, „na słuchaniu słowa bożego.“ I my, Bracia mili! w czasy na to przeznaczone słuchajmy z pożytkiem słowa bożego, bo wiele nam ieszcze potrzeba; a gdybyśmy iuż dobrze obznajmieni byli z sło-

wem bożem, toé i tak nie zawadzi słuchać go jeszcze, ile, że człowiek łatwo zapomina, co powinien pamiętać; a przez słuchanie odświeża się dawna nauka i coraz bardziéy staje się dla nas zrozumialszą.

Gospodarstwo.

O powtórném roieniu się pszczół.

„Iednakowoż to iest rzecz dobra, mój kumotrze, te pszczoły,“ rzekł Wach do Macieja, przechodząc około pańskiéy pasieki, „bo to człowiek może mieć miód i wosk, i sam użyć i spieniężyć, i to bez pracy.“ — „Prawda to,“ odezwał się Maciék, „że mniéy daleko człowiek przy tém pracuje, aniżeli pszczoły; ale żeby téż przy nich wcale nic nie było do roboty, to téż nieprawda. Każda rzecz w gospodarstwie potrzebuie dozoru, doglądania, opieki, a zwłaszcza pszczoły i to u nas. Kto o pszczołach wtedy tylko pamięta, gdy do nich po miód idzie, ten żal się Boże, że ma pszczoły.“ — „Nu! i to prawda być musi,“ odpowiedział Wach na to; „bo, iakto mówią, nie każdemu ręką idą; pewnie to winien temu niedozór i niedoglądanie. Mój szwagier przed dwoma laty nabył zkądś dwa ule pszczół. Ieden wydał mu przeszłego roku trzy roie, a drugi dwa. Cieszył się niezmiernie, że mu się tak mnożyły. Tymczasem, gdy z poziomku do nich zaglądał, i stare i młode wymarły. Miodu nie było, tylko trochę węzy; i tak nieborak z siedmiu pieńków nie miał ani iednego.“ — „Mój kumotrze,“ odezwał się Ma-

ciék, „kto chce mieć pszczoły, powinien, albo sam się znać na ich pielęgnowaniu, albo mieć znającego się na tém, a nie być nigdy chciwym na wiele roi, bo to nie potém. Mnie się, Bogu dzięki, pszczoły trzymaia; ale ia téż nie łakomię się nigdy na wiele roi. Iak mi się które pszczoły wyroia, to ia iuż drugi raz roieć im się nie pozwolę, i dla tego przestawiam ie na inne miejsce, a na ich miejsce stawiam rój wydany, przez co rój ten wzmocni się jeszcze bardziéy, bo do niego przybędzie wiele pszczół z dawnego ula, a dawny ul nieco się przez to osłabi i nie będzie miał ochoty roieć się raz drugi. Czasem i to nie pomoże, wtedy dodaię do ula iednę lub dwie podstawki; bo iak wiecie kumotrze, moie ule tak są robione, że ie można rozbierać, zmniejszać i powiększać, według potrzeby. Sąto czworograniate pudła, które moie ule stanowią. Przybędzie przez to wiele próżnego miejsca w ulu, a pszczoły tém zagrzewaią się do roboty i nie maia chęci roienia się. Drudzy to téż starym pszczołom zaraz po pierwszym roieniu wyrzynaia wszystkie plastry z zarodem na trędy, lub i bez zarodu. Są przypadki, że żaden z tych trzech sposobów nie pomoże, i że się pszczoły po drugi raz roia.“ — „I cóż wy tedy robicie?“ zapytał się Wach. — „Co robię? oto,“ rzekł Maciék, „wpędzam ie nazad do starego ula; i ten przypadek stał mi się onegdany: Po drugi raz mi się pszczoły roily, i nie miały cóś ochoty uwiązać się, tylko zabierały się na wędrowkę. Żal mi ich było; nabiłem więc czempredzék mocno, ale tylko prochem, moie flincisko, i wystrzeiłem w górę. Pszczoły, co się grzmotu bardzo boia, rozumiały, że to piorun ude-

rzył, uwiązały mi się niedługo; zebrałem je w rzeszoto, obwiązałem mocno chustą i w wodzie dobrze zmaczałem. Potem wyjąłem z pomiędzy nich matkę, a one ususzone na słońcu, rade nie rade musiały powrócić do starego ula, z kąd wyszły. Użyłem tego sposobu dla tego, bo pszczoły, co ten rój wydały, były słabe. Gdy ja zmiarkuję, że pszczoły, wydające rój drugi, są mocne; to ja tego roju już do nich nie wpędzam, tylko go łączę z innym słabym rojem, lub ze słabymi dawniejszemi pszczołami, a to w ten sposób: Iak już dostanę drugi rój od iednych i tych samych pszczoł, to je iak zwykle osadzam, i zostawiam je osadzone na tém samym miejscu, gdzie się uwiązały, aż do wieczora, kiedy już żadna pszczoła nie lata. Wtedy dopiero zanoszę je do pasieki zamknięte i podstawiam je pod słabe pszczoły, pozatykawszy u podstawki wszystkie otwory, aby żadna pszczoła wyjść nie mogła. Dopiero, gdy się pszczoły łączą, nazajutrz rano, podstawka się odeymnie. Gdy na ieden dzień dostanę dwa roje z różnych ulów i te roje są słabe, to je osadzam sobie spokojnie, zostawiam przez pare dni na miejscu, gdzie się uwiązały, i potem, kiedy już nieco mają zarodu, łączę je, iak wam już powiedziałem; a to czynię dla tego, iż gdyby połączonych

dwóch rojów matki, bliąc się o pierwszeństwo, obie zginęły; to już jest nadzieia, że z owych zarodów nowa matka powstanie. Czasem się też zdarza, że słaby rój osadzam na dobre, i gdy w iesieni spostrzegę, które pszczoły są bez matki, to go z niemi łączę. A gdy tego nie potrzeba, to je albo przez całą zimę żywię, albo z ulem łączę, który ma wiele miodu.“ — „Iak ja widzę, mój Macieiu,“ rzekł Wack, „to i z pszczołami trzeba się umieć obchodzić.“ — „A to widzicie!“ — odpowiedział Maciey; „wasz szwagier cieszył się, że mu ieden ul wydał trzy roje, a drugi dwa, a to nie było czemu, bo przez to i stare się osłabiły, i młode nieliczne, nie mogły tyle zarobić, żeby się przezimowały; on do nich nie zayrzał na zimę i utracił wszystko. Nie masz to, iak mocne pszczoły. Mylą się bardzo, kumotrze, ci ludzie, co mówią, że liczne i mocne pszczoły potrzebują na zimę wiele miodu; nie prawda to! słabe pszczoły daleko więcej potrzebują. Słabe pszczoły muszą się w czasie zimna i mrozu rozgrzewać; aby się rozgrzały, muszą iść więcej, czego mocne nie potrzebują. W iesieni i z poziomku mocne pszczoły niedadzą sobie innym miodu wykradać, inie tak często chorują, iak słabe. A z resztą: zawszeć większa spiżarnia u mocnego, iak u biedaka.“

SZKÓŁKA NIEDZIELNA wychodzi, co tydzień pół arkusza, za umiarkowaną cenę rocznie złp. 4, półrocznie złp. 3. Wszystkie królewskie urzędy pocztowe i księgarnie przyjmują przedpłatę, i dostawiają Szkołę co tydzień, bez podwyższenia ceny, Abonentom.
